

VII. АНАЛИЗА ЕФЕКТА ЗАКОНА

1. Одређивање проблема које закон треба да реши

Закон о привредним друштвима („Службени гласник РС”, број 36/11, 99/11, 83/14 - др. Закон, 5/15 и 44/18), као закон од нарочитог значаја за развој привреде Републике Србије и стварања повољног пословног окружења за оснивање и пословање привредних субјеката, неопходно је изменити и допунити са циљем унапређења ранга Републике Србије у области заштите мањинских акционара на листи Светске банке о условима пословања „Doing Business”.

Сходно наведеном, измене и допуне закона резултат су мера предвиђених Програмом за унапређење позиције Републике Србије на ранг листи Светске банке о условима пословања-Doing Business за период 2018-2019. године са Акционим планом, а који је Влада усвојила Закључком 05 Број: 48-5826/2018 од 21. јуна 2018. године.

У складу са мерама из Акционог плана, извршене су допуне у члану 25. Закона, а у циљу отклањања дилема и различитих тумачења у пракси. Наиме, предложено је да приликом закључивања правних послова, односно предузимања правних радњи од стране друштва, судови, државни органи и друга правна лица јавног и приватног права не могу истицати примедбе у погледу некоришћења печата, нити се исте могу истицати као разлога за поништај, раскид, односно непуноважност закљученог правног посла, односно предузете правне радње, чак и у случају када је интерним актима друштва прописано да друштво има и користи печат у пословању.

Наведени проблеми уочени су нарочито у домену потребе да се изврши унапређење одредаба које се односе на заштиту права мањинских чланова друштва, а нарочито у погледу рока за објављивање обавештења о закљученом правном послу, односно предузетој правној радњи, у којој постоји лични интерес, и изрицања мере привременог ограничења права вршења функције директора, члана надзорног одбора, заступника или прокуристе у трајању од једне године у поступку по тужби из чл. 67. и 78. Закона, као и транспарентности података о занимању, претходном запослењу и функцијама директора и чланова надзорног одбора јавног акционарског друштва.

Наиме, Нацртом закона предложено је да се рок за објављивање обавештења о закљученом правном послу, односно предузетој правној радњи, у којој постоји лични интерес скрати са 15 дана на три дана.

Такође, значајно унапређење заштите мањинских чланова друштва у складу са Акционим планом - Doing Business, врши се кроз предложене допуне чл. 67. и 78. Закона. Наиме, наведеним допунама прописује се да ће, уколико се у поступку по тужби утврди постојање повреде правила о одобравању послова у којима постоји лични интерес директора, члана надзорног одбора, заступника или прокуристе, надлежни суд изрећи и меру привременог ограничења права вршења функције директора, члана надзорног одбора, заступника или прокуристе у трајању од једне године. Такође, прописује се да ће суд по правноснажности ове судске одлуке, исту доставити Агенцији за привредне регистре ради уписа у Централну евиденцију привремених ограничења права лица регистрованих у Агенцији за привредне регистре.

У складу са мерама из Акционог плана - Doing Business, предложен је нови члан 368а, којим се прописује да је јавно акционарско друштво у обавези да на својој интернет страници објави тачне и ажурне податке о занимању и претходном запослењу чланова одбора директора, односно надзорног одбора, као и податке о чланству у другим одборима и функцијама које обављају у другим друштвима.

2. Циљеви који се доношењем закона постижу

Кључни циљ који се жели постићи доношењем предложених измена и допуна важећег закона је отклањања дилема и различитих тумачења у пракси у погледу коришћења печата, као и остваривање напретка у области заштите мањинских акционара, односно добијање максималног броја поена и побољшање ранга Републике Србије у овој области на листи Светске банке приликом израде наредног извештаја, а што је у складу са Закључком Владе 05 Број: 48-5826/2018 од 21. јуна 2018. године, којим је усвојен Програм за унапређење позиције Републике Србије на ранг листи Светске банке о условима пословања-Doing Business за период 2018-2019. године са Акционим планом. Наиме, заштита мањинских акционара је једна од области која је обухваћена Програмом за унапређење позиције Републике Србије на ранг листи Светске банке о условима пословања-Doing Business за период 2018-2019. године, те се у циљу остваривања напретка у овој области предлаже доношење Закона о изменама и допунама Закона о привредним друштвима.

Поред наведеног, циљ који ће се постићи усвајањем предложених решења је постизање веће транспарентности, правне сигурности, а што ће свакако резултирати повољнијим положајем мањинских чланова друштва, чиме ће се побољшати услови пословања, а што ће утицати и на побољшање инвестиционе климе.

3. Друге могућности за решавање проблема

С обзиром на то да Закон о привредним друштвима уређује општи правни оквир за положај привредних друштава, као и правни положај предузетника, друге могућности за унапређење одредаба тог закона и њихово усаглашавање са другим прописима, не постоје.

4. Зашто је доношење закона најбоље за решавање проблема?

Као што је напред наведено, једино је изменама и допунама Закона о привредним друштвима било могуће предвидети одредбе којима би се допринело побољшању ранга Републике Србије на листи Светске банке о условима пословања-Doing Business, унапређењем одредаба које се односе на заштиту права мањинских акционара. Сходно томе, доношење закона ради реализације напред изнетих циљева, јесте једини начин за решавање проблема.

5. На кога ће и како утицати решења предложена у закону

Предложена решења у закону имаће позитиван утицај на отклањање дилема и различитог поступања у пракси у погледу коришћења печата, као и на транспарентност при закључивању послова, односно предузимању правних радњи у којима постоји лични интерес лица која имају посебне дужности према друштву, као и на подизање нивоа свести директора, чланова надзорног одбора, заступника и прокуриса у погледу поштовања одредаба закона при закључивању правног посла, односно предузимању правне радње у којима постоји лични интерес.

Такође, предложена решења имаће позитиван утицај и на мањинске чланове друштва и потенцијалне инвеститоре, што ће свакако унапредити привредну активност.

6. Трошкови које ће примена закона изазвати код грађана и привреде, посебно малих и средњих предузећа

Примена предложених законских решења неће изазвати трошкове код грађана и привреде (ни код малих и средњих привредних друштава).

7. Да ли позитивни ефекти оправдавају трошкове?

Позитивни ефекти оправдавају трошкове имајући у виду да је напред наведено да примена предложених законских решења неће изазивати трошкове за привреду, с обзиром да се не уводе нове додатне обавезе које захтевају плаћање накнада.

Позитивни ефекти огледају се у следећем:

- отклањања дилема и различитих тумачења у пракси у погледу употребе печата. Наиме, примећено је да је од привредних друштава и предузетника тражено да користе печат приликом закључивања правних послова, односно предузимања правних радњи, и поред тога што је у складу са чланом 25. Закона о привредним друштвима употреба печата није обавезна. С тим у вези, а у складу са мерама из Акционог плана, извршене су допуне у члану 25. Закона, те је предложено да приликом закључивања правних послова, односно предузимања правних радњи од стране друштва, судови, државни органи и друга правна лица јавног и приватног права не могу истицати примедбе у погледу некоришћења печата, нити се исте могу истицати као разлога за поништај, раскид, односно непуноважност закљученог правног посла, односно предузете правне радње, чак и у случају када је интерним актима друштва прописано да друштво има и користи печат у пословању.

- стварају се услови за бржу доступност информација о закљученом правном послу, односно предузетој правној радњи, у којој постоји лични интерес мањским члановима друштва, кроз скраћење рока у коме је друштво капитала у обавези да објави обавештење о закљученом правном послу, односно предузетој правној радњи, у којој постоји лични интерес са 15 дана на три дана;

- подизање нивоа свести директора, чланова надзорног одбора, заступника и прокуриста у погледу поштовања одредаба закона при закључивању правног посла, односно предузимању правне радње у којима постоји лични интерес, прописивањем изрицања мере изрицања мере привременог ограничења права вршења функције директора, члана надзорног одбора, заступника или прокуристе у трајању од једне године у поступку по тужби из чл. 67. и 78. Закона;

- транспарентност података о занимању, претходном запослењу и функцијама чланова одбора директора и чланова надзорног одбора јавног акционарског друштва.

8. Да ли акт подржава стварање нових привредних субјеката на тржишту и тржишну конкуренцију?

Овај закон ће стимулисати привредну активност и повећати тржишну конкуренцију, из разлога што је стварањем услова за повећани ниво инвестиционе активности реално очекивати повећање броја привредних субјеката.

9. Да ли су заинтересоване стране имале прилику да изнесу своје ставове?

С обзиром да се закон доноси по хитном поступку, а ради остваривање напретка Републике Србије у области заштите мањинских акционара, односно добијање максималног броја поена и побољшање ранга Републике Србије у овој области на листи Светске банке приликом израде наредног извештаја, други субјекти нису учествовали у доношењу овог закона.

10. Које ће мере бити предузете да би се остварили разлози доношења Закона?

Министарство привреде ће у сарадњи са свим релевантним субјектима, као што су: Привредна комора Србије, привредне асоцијације домаћих и страних инвеститора, организације цивилног друштва и заинтересовани привредни субјекти, као и до сада, спроводити све потребне мере у наставку спровођења овог закона, а у циљу успостављања дугорочног, одрживог и конкурентног пословног окружења.